

En fi hi ha NLL on sembla haver-hi prolongació de l'adjectiu SEPAREM no combinat. Prats de *sēbres* (XXXVII, 100.9), o *sēbres* (99.10), en el terme de *València d'Àneu*. *Sebra* pda. del te. de *Saidí* (Pita Mercé, *Argensola* v, 335). A l'Alta Cerdanya, hapax d'un doc. 5 en baix llatí, a. 997: «Villa *Dornaculerta* que vocatur *Sepre*» (recollit per Ponsich, *Top.* 146). És variant de *Barnacullela*, denominació antiga del poble de Santa Llocaia: com que aquest prové del càeltic DARNA CONUICTA (o COLLECTA) o sigui trossos aplegats al-ludint als tres o quatre llogarets menuts que constituïen aquesta població, també l'altre nom *Sepre* deu venir de SEPAREM al·ludint a aqueixa mateixa disseminació.

En fi un derivat amb el mateix prefix *ex-* que entra 15 en el gall. *enxebre*. Coma de *Xebraderes*, lloc antic, veí de Solans, agre. de Guils del Cantó, Urgellet, en un doc. de 1241 (*BABL* VII, 182).

δ)e

VALLCIVERA

Nom d'un vall i un port que donen pas des del Sudest d'Andorra a la vall cerdana de *La Llosa* (te. de 25 Lles: Baridà).

Així en el mapa Chevalier i altres, i oït també a la Llosa, 1926, i a Ràmio, 1952 (ll. q. 17; *E.T.C.* II, 19). És la vall que, provinent de l'Oest, s'ajunta amb la d'*Engait* en el *Pla dels Esparvers*; hi ha un estany, dit 30 *E. de Vallcivera* a la part alta, i encafa que tiri aigües cap a la Llosa i el Segre, pertany a Andorra; és també el nom del Port pel qual es passa de la vall andorrana de Ràmio (te. Canillo) als vessants de *Vallcivera* i de *La Llosa*, i del Pic que domina el Pla dels Esparvers, pel SO. 1926 (exc. 89). «Vallcivera» en Anyós, *Relació de la Vall d'Andorra*, a. 1838, p. 12.

Quan vaig escriure l'estudi d'*E.T.C.* II, 19, no en coneixia dades medievals; ara:

MENC. ANT. 1280: «ademprivium facere in 40 *Valezebera*, te. castris de 'La Llosa'» (*Cart.* d'Andorra, II, § 131, p. 317.17), i després: «at locum quod vocatur *al Crexar* de *Vallezebera*» (ib. 317.81).

ETM. escrivia llavors: «Com que *Vallcivera* és una comarcada desolada altíssima, on no hi pot haver 45 civada ni gra de cap mena (cast. ant. *cibera*, ll. CIBARIA 'queviures') és més verssemblant que aquest nom estigui per *Vall severa* o 'trista'. I després comentava: «el ll. cl. SEVERUS sovint no és encara un adj. de matís abstracte o moral (com ho és el cultisme *sever*, de la llengua moderna) sinó l'expressió normal del concepte modern de 'trist', 'seriós', 'ple de gravetat', i no és de cap manera un mot del llenguatge elevat o emfàtic sinó terme usat a tot drap, en to casolà, per la gent més vulgar i rústica; en les comèdies de 55 Terenci i Plaute «quam *severus!*», «*severus* frons»; «*se-*

vera silentia noctis» Lucreci IV, 461; «turba *severa* Eumenidum» Properci IV, 11.22; «amnem *severum* Cocyti» Virgili (*Georg.* III, 37). La meua idea era que hi havia hagut un tancament de la -E-, que no és normal més que darrere c, però es dóna en algun cas darrere s, ajudant-hi certes condicions (lleid. *sira*, *siroll*; comú *sirvent*, *finestra*). Etim. que m'acceptà *AlcM.*

Ara, però, les dades antigues la desmenten. Com que la ç i la s no es correspongueren sinó tardanament en cat. medieval, i menys en zona tan occidental com Andorra (veg. l'estudi i croquis de *EntreDL* vol. I), la grafia repetida *Vallezebera* amb z = ç ens obliga a descartar l'etim. SEVERUS.

En una forma o altra haurà de venir de C^e o Cⁱ etimològica. ¿Per ventura contindria un mot com el cat. *civera* 'baiard': que sembla ser pre-romà (veg. l'art. del *DECat.*) potser contenint la idea de cosa doble? Encara pensem en els dos vessants del Port de Vallcivera, és pensada rebuscada, que a penes justificariem amb expedients dels més forçats. Tanmateix potser es pot tornar a la idea de CIBARIA per algun camí: fixant-nos en aqueix «*Grejar* de Vallcibera» testificat en el doc. de 1280: sens dubte 20 'brotada de créixens'. Tant els créixens com l'herba de l'empriu o «ademprivium», que regula el mateix doc., són al capdavant aliments: de pastura, o d'enciam de pastors i caminants: potser, doncs, això.

Però el que més convenç és que fos derivat de CEPÀ 'ceba': així com *Vallceb-oll-era* ve de *cebolla*, el nostre *Vale-cebera* podria venir de VALLE CEPARIA: és sabut que el canvi de ce- en ci- és normal (*civada*, *ciment*, *cirera* etc., i àdhuc *cibolla* var. de *cebolla*, de la qual dono cites a l'art. del *DECat.*). En fi hi ha un homònim a l'Alvèrnia, que deu tenir una explicació semblant: *Valcivières*, poble de 1000 hab., a 10 k. d'Ambert, distr. de Thieres (Dept. Puy-de-Dôme): també allò són terres altes.

δ)m

VALLCLARA

Poble de la Conca de Barberà vora el trifini amb les Garrigues i el Priorat, una vintena de k. a l'O. de Montblanc.

PRON. POP.: uns deien *begglàra* i altres *beklàra*, com vaig observar als anys 1934 (quan ho vaig visitar en companyia de Pau Vila, a. 1935) i el 1936, a Vallclara mateix, a Vimbodí, l'Albi, el Vilosell, i la Poble de Cérvoles; comprovat també en les enqs. d'aquestes poblacions (XI, 135-140, 146-154, 154-163) i algun altre poble veí, sempre en aquella forma, no pas «Vallclara». Ja llavors ho comentàrem bastant amb Casacuberta i Pau Vila; i ells amb altres. Més en vaig parlar, des de 1950 amb l'enyorat i savi amic Joan Sales (que es convertí en col·laborador de l'*Omo-*